

lige Sum til Opførelsen af denne Mølle, og da hver Mand kunde male for sin egen Person. Dersom det virkelig skulde kunne ligge i § 2, efterat den Ændring, Udvalget har foreslaaet, er gaaet igjennem, saa kan jeg ikke negte, at jeg vilde finde det meget farligt at stemme for § 2; men jeg har anseet det for klart, at, da der staar: „Enhver skal være berettiget til at opføre nye Møller til al Slags Formaling til Brug i egen Huusholdning“, saa var det bestemt udtrykt, at der ikke kunde være Tale om, at Paragraphen ikke udelukker det Tilfælde, som den ærede Landstingsmand har omtalt, men at det da ialtfald, om man indgik et slikt Interessenskab, vilde være en Glufon af Löven, der kunde medføre Straffens ansvar. Jeg vilde imidlertid ønske, at den høitærede Minister eller en af de sagkyndige Jurister vilde yttre sig, om den anførte Mening kan lægges ind i Paragraphens Ord. De Banffeligheder ved Controllen, som man har gjort opmærksom paa, indseer jeg at man maa underkaste sig.

Beutner: Med Hensyn til den i det ærede Udvalgs tredje Forslag til § 1 foreslaaede Forandring skal jeg tillade mig at bemærke, at jeg troer, at det, som det ærede Udvalg vil udtrykke med den tilføjede Forandring, maaffee vilde kunne opnaaes ved at forandre Udkastets „i“ til „med“, saa at det kom til at lyde saaledes: „Enhver Eier af en Meelmølle skal det være tilladt med sit Mølleværk at forbinde hvilken som helst ny Kraft“ o. s. v. — Med Hensyn til § 2, da har Udvalget foreslaaet, at de sidste Ord i Udkastet: „eller Næringsdrift“ skulle udgaae. Jeg skal dertil tillade mig at bemærke, at, saafremt dette skeer, anseer jeg § 2 for at være aldeles overflødig; thi det er jo allerede tilladt Huusholdningerne at male til eget Brug paa Haandqværne, og det er vistnok aldeles ufornødent at antage, at Noget skulde ville anlægge Damp eller Veir-Mølle, for at male til sin egen Huusholdning. I fald man altsaa skulde gaae ind paa den betydelige Indskrænkning, som dog vistnok indeholdes i at lade dette Ord „Næringsdrift“ udgaae af § 2, saa vilde jo hele Paragraphen blive overflødig; men jeg skulde

greb i hele Udkastets Hensigt med Hensyn til en større Frihed i Næringsdriften, at det gaaer ud; thi da vilde jo netop Møllerne kunne erhverve sig Ret til at have Bageri, Bryggeri og Brænderi, men derimod ikke omvendt.

Krarup: Dersom jeg forstaaer det til § 2 stillede Ændringsforslag, at Ordene „eller Næringsdrift“ skulle udgaae, rigtigt, saa vilde Følgen deraf være, at en Mand, der byggede en Mølle til eget Brug, maatte vel male til de Menneffer, der spiste ved hans Bord, men maatte ikke male til sine Kreaturer (O. H.). Man kan dog ikke regne Heste og Kreaturer med under Huusholdningen; jeg troer, at det i alt Fald strider imod den almindelige Talebrug at sige, at en Mand maa male til sin egen Huusholdning og derunder forstaae, at han ogsaa maa male til sine Heste, Køer og Faar.

Ryholm: Jeg kan ikke være enig med den ærede næstforegaaende Taler, naar han har meent, at § 2 er aldeles overflødig, naar det Ændringsforslag vedtages, som jeg paaffønner, at Udvalget har stillet, nemlig at Ordene „eller Næringsdrift“ gaae ud. Jeg troer virkelig, at Møllerne ville nok komme til at sole, at denne Paragraph har Noget at betyde. Jeg veed vel, at man har sagt, at man kunde troste sig med, at Hovedgaardseierne hidtil have haft denne Ret, og at det dog har viist sig, at saa godt som alle eller dog de fleste af dem slet ikke have benyttet den; men deraf følger jo ingenlunde, at Udvidelsen af denne Ret — hvilken Udvidelse jeg forøvrigt ikke skal modsætte mig — ikke kunde have farlige Følger for Møllerne. Jeg troer, at man meget let kan tænke sig, navnlig i en stor Deel af Jylland, at man kunde opføre disse Stubmøller, som kun kunne koste en reen Bagatel — et Hundrede Rigsbankdaler eller omtrent denne Sum. Ved disse Møller ville de større Gaardmand i Almindelighed vel ikke kunne finde deres Regning, de ville i Reglen ikke vinde derved; men de ville sætte en Værdi i at opføre dem og kunne male deres Korn derpaa, og derved spare deres Heste at gaae Veien til Møllen, saa jeg troer virkelig, at Paragraphen har temmelig stor Betydning for Møllerne, ikke at tale om, hvis det kunde lade sig gjennemføre,